
RSZ-bijdragen op premies voor vrijwillig vertrek

Cass. 13 september 2010, S.09.0076.F

Bij een herstructurering die gepaard gaat met een reductie van het personeelsbestand, kent de werkgever soms een bedrag toe aan de werknemers die vrijwillig vertrekken. Het gaat dan natuurlijk niet om een ontslagvergoeding, want de betrokkenen stappen zelf op. Het komt ook voor dat de werknemers van een dergelijke onderneming die ermee instemmen ontslagen te worden, boven hun ontslagvergoeding een premie krijgen voor hun bereidheid ontslagen te worden.

De vraag rijst of op dergelijke vertrekvergoedingen socialezekerheidsbijdragen verschuldigd zijn. In het hierboven vermelde arrest sprak het Hof van Cassatie zich uit over de tweede variante.

Een onderneming die aan 14 werknemers die n.a.v. een herstructurering werden ontslagen, boven de gewone ontslagvergoeding een vertrekpremie toekende, kwalificeerde die premie als een morele schadevergoeding omdat de werknemers hadden bijgedragen tot het behoud van de sociale vrede. De onderneming gaf die premie niet als loon aan. De RSZ vorderde daarop bijdragen, aanvoerende dat het wel degelijk om loon gaat.

Het arbeidshof te Luik verwierp de eis van de RSZ in een arrest van 1 april 2009 (zie *Sociaal Compendium Socialezekerheidsrecht 2010-2011* nr. 10528). Het oordeelde dat de betrokken werknemers er vrijwillig hebben mee ingestemd een offer te brengen bestaande in het verlies van hun betrekking om het andere werknemers van de onderneming mogelijk te maken hun job te behouden. Die vrijwilligers moeten worden beschouwd als slachtoffers van de herstructurering die een leed hebben ondervonden in vergelijking met de werknemers die hun betrekking behielden. Volgens het arbeidshof bestaat geen enkel oorzakelijk verband tussen het recht van de eerstgenoemde werknemers op de vergoeding en hun dienstbetrekking. Zij hadden recht op de vergoeding omdat zij morele schade leden omwille van de omstandigheden die met hun ontslag gepaard gingen.

De RSZ tekende tegen cassatieberoep aan tegen het arrest van het arbeidshof. Hij voerde aan dat de werkgever geen enkele fout had begaan door de 14 "vrijwilligers" te ontslaan, zodat ook geen sprake kan zijn van vergoeding van morele schade die zij door een fout zouden hebben geleden.

Het Hof van Cassatie vernietigde de uitspraak van het arbeidshof te Luik. Het Hof overweegt dat een ontslagvergoeding die aan een werknemer wordt betaald "ingevolge zijn dienstbetrekking", loon is. De vergoeding in kwestie, die de schade vergoedt die wordt geleden door de werknemers die ze ontvangen, is het gevolg van hun dienstbetrekking. Het gaat dus om loon en dus zijn daarop socialezekerheidsbijdragen verschuldigd.

Het arrest spreekt zich niet uit over de situatie waarin een vertrekpremie wordt toegekend aan werknemers die zelf ontslag nemen en dus geen recht hebben op een ontslagvergoeding. Ook een dergelijke premie wordt toegekend "ingevolge de (vrijwillige beëindiging door de werknemer van de) dienstbetrekking". Als de werknemer recht heeft op de vertrekpremie, bv. omdat de werkgever zich eenzijdig verbonden heeft die te betalen aan wie zelf opstapt, gaat het ook dan om loon waarop RSZ-bijdragen verschuldigd zijn.

Willy van Eeckhoutte.

Meer informatie over dit onderwerp is te vinden in het *Sociaal Compendium 09-10*, hét standaardwerk van het Belgisch arbeids- en socialezekerheidsrecht (www.sociaalcompendium.be)
